

محمدعلی فروغی؛ ناجی بزرگ سلطنت پهلویها

۹ آبان ۱۳۹۵ ساعت ۱۳:۳۵

او نخستین و آخرین نخست‌وزیر رضاشاه بود. او همچنین عضویت و ریاست هیات اعزامی ایران به کنفرانس صلح پاریس (۱۹۱۹) و جامعه ملل را برعهده داشته است. در سال ۱۳۱۴ با رضاخان دچار اختلاف شد و به مدت شش سال خانه نشین شد.

محمدعلی فروغی (ذکاءالملک دوم) فرزند محمدحسین ذکاءالملک اول در سال ۱۲۵۴ خورشیدی در تهران و در خانواده ای اهل تجارت و علم و فضل به دنیا آمد. چشم به جهان گشود. فروغی از سنین کودکی تحت تعلیم پدرش یعنی محمدحسین خان قرار گرفت و در همان دوران قرآن، شریعت، زبان عربی و فارسی و فرانسه را آموخت و سپس به سال ۱۲۶۸ هـ.ش وارد دارالفنون شد. در سال ۱۲۷۸ شمسی و پس از تاسیس مدرسه علوم سیاسی در ایران توسط مشیرالدوله، در آنجا به تدریس پرداخت و کتاب‌های ثروت ملل و تاریخ ملل مشرق را در خلال تدریس در مدرسه علوم سیاسی تالیف کرد. فروغی همزمان در روزنامه تربیت نیز قلم فرسایی می‌کرد. از نوشته‌های محمدعلی فروغی در روزنامه تربیت این طور می‌توان استنباط کرد که او از آغاز جوانی فردی بود لیبرال منش و در عین حال پراگماتیک (عمل‌گرا) و واقع بین بود. فروغی سه بار به نمایندگی مجلس انتخاب شد. ۲۵ بار پست‌های وزارت جنگ، خارجه، مالیه و عدلیه را در کابینه‌های متفاوت عهده دار شد. یک بار کفالت نخست‌وزیر و دوبار پست نخست‌وزیری را احراز کرد. او نخستین و آخرین نخست‌وزیر رضاشاه بود. او همچنین عضویت و ریاست هیات اعزامی ایران به کنفرانس صلح پاریس (۱۹۱۹) و جامعه ملل را برعهده داشته است. در سال ۱۳۱۴ با رضاخان دچار اختلاف شد و به مدت شش سال خانه نشین شد. این مدت شش سال را می‌توان پربارترین ایام زندگی او دانست زیرا بسیاری از دیوان شعرای بزرگ فارسی تصحیح نمود. در ۵ شهریور ۱۳۲۰ و به هنگام اشغال ایران توسط متفقین، باردیگر توسط رضاخان به مقام نخست‌وزیری رسید و توانست به صورت مسالمت آمیز مقدمات خروج رضاخان از ایران و انتقال سلطنت از پهلوی اول به پهلوی دوم را فراهم نماید. از این رو وی را می‌توان ناجی بزرگ سلطنت پهلویها نام برد. فروغی سرانجام در سال ۵ آذر ۱۳۲۱ از دنیا رفت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۳۲۸۶/محمدعلی-فروغی-ناجی-بزرگ-سلطنت-پهلویها>